

UVOD U ODRŽIVI RAZVOJ

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

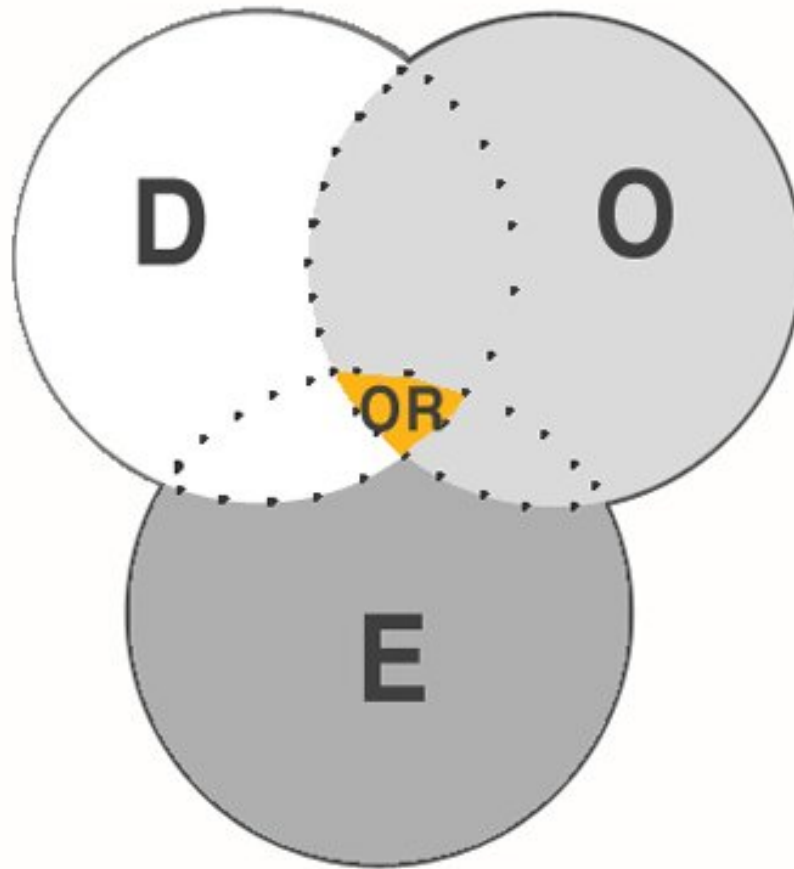
Program sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Stajališta izražena u ovoj prezentaciji isključiva su odgovornost Udruge Zelena Istra i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Švicarsko - hrvatski
program suradnje

/// ŠTO JE UOPĆE ODRŽIVI RAZVOJ ///

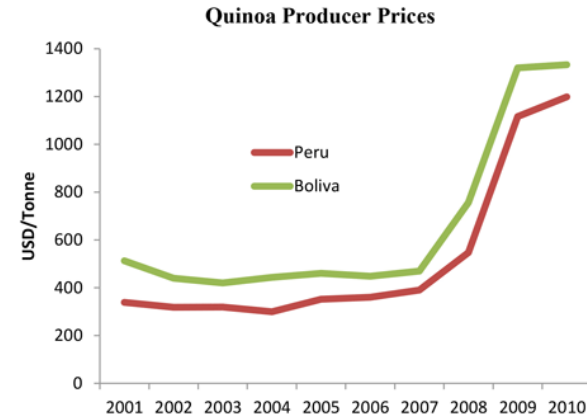

- ☛ Održivi razvoj je onaj kroz koji možemo zadovoljiti sve svoje **potrebe, bez ugrožavanja** mogućnosti zadovoljenja potreba budućih generacija.

/// ŠTO JE UOPĆE ODRŽIVI RAZVOJ ///

/// GDJE POČINJE, GDJE ZAVRŠAVA ODRŽIVI RAZVOJ? ///

Source: FAOSTAT.

/// GDJE POČINJE, GDJE ZAVRŠAVA AKCIJA ZA ODRŽIVI RAZVOJ? ///

/// GDJE POČINJE, GDJE ZAVRŠAVA ODRŽIVI RAZVOJ ? ///

 CILJEVI **ODRŽIVOG RAZVOJA**

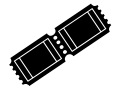

/// GDJE POČINJE, GDJE ZAVRŠAVA ODRŽIVI RAZVOJ? ///

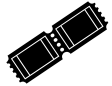

/// KRIZA SUSTAVA ///

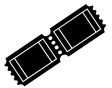
☁ MEĐUSOBNO POVEZANE KRIZE istog sustava

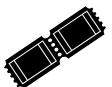
hiperprodukcija roba i proizvoda

sve veći jaz između bogatih i siromašnih

povjerenje u ovakav sustav demokracije
političke autoritete

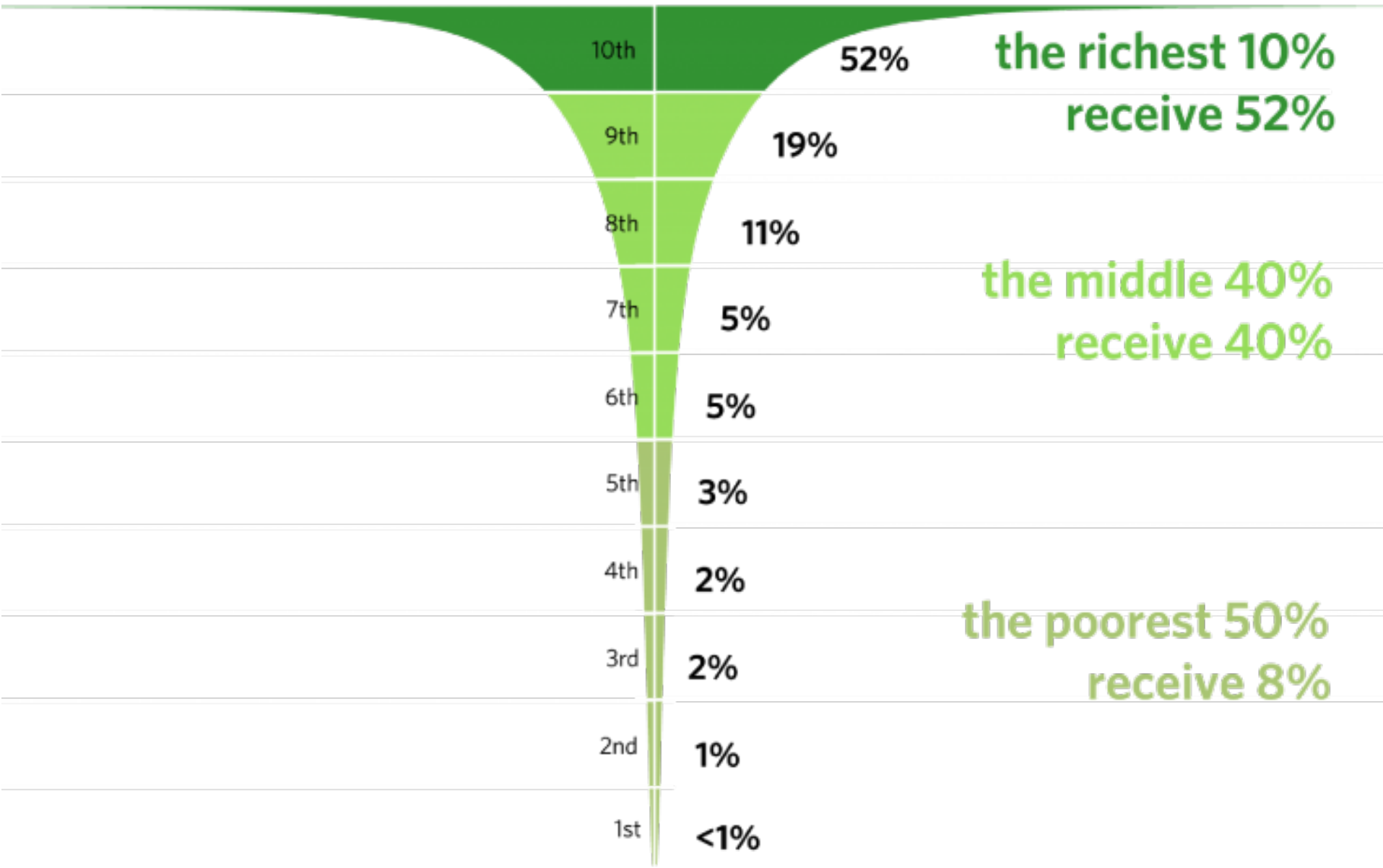
uništavanje ekosustava i kriza održivosti

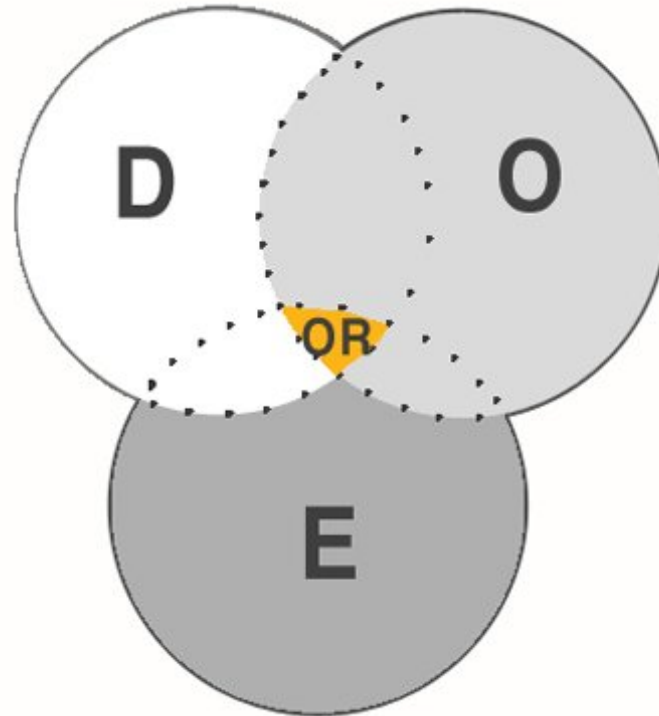
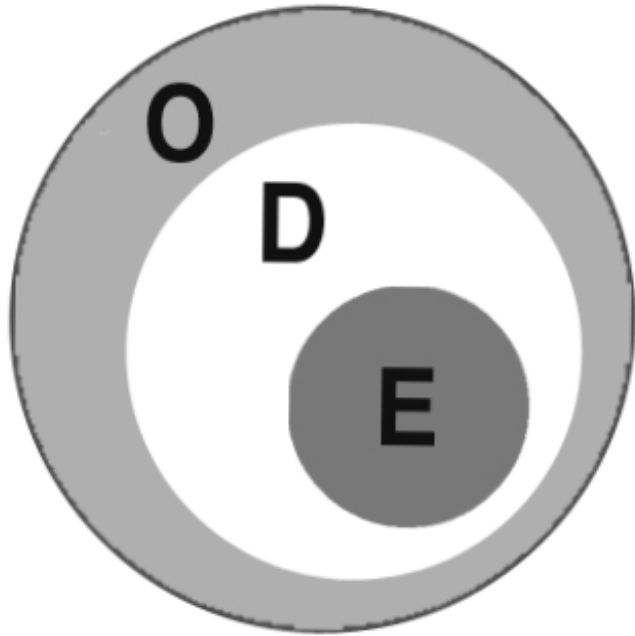

/// GDJE POČINJE, GDJE ZAVRŠAVA ODRŽIVI RAZVOJ? ///

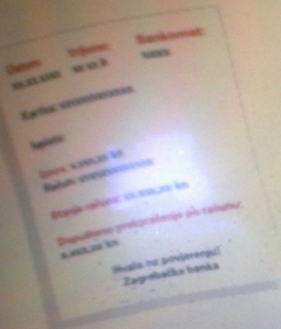

/// ŠTO JE UOPĆE ODRŽIVI RAZVOJ ///

- ☛ Održivi razvoj je proces unapređivanja **kvalitete ljudskoga života** koji se odvija u okvirima tzv. **nosivog kapaciteta** održivih eko-sustava.
- ☛ Održivi razvoj je onaj kroz koji možemo zadovoljiti sve svoje **potrebe, bez ugrožavanja** mogućnosti zadovoljenja potreba budućih generacija.

U slučaju pogreške pritisnite **Cancel**.

Ne

Da

Prije ispisa listića razmislite o očuvanju okoliša.

/// ZAŠTO PODCJENJUJEMO PRIRODU (I NAS)? ///

☛ Millenium Ecosystem Assesment

USLUGE EKOSUSTAVA

OSIGURANJE

- hrana
- pitka voda
- drvo i vlakna
- gorivo
- ...

PODRŠKA

- kruženje hranjivih tvari
- stvaranje tla
- osnovna proizvodnja
- ...

REGULIRANJE

- klima
- poplave
- bolesti
- pročišćavanje vode
- ...

KULTURNA

- estetska
- duhovna
- obrazovna
- rekreacijska
- ...

People were created to *be loved*.
Things were created to *be used*.
The reason the world is in chaos is
because **things are being loved**
and **people are being used**.

/// KAKO VREDNUJEMO I KAKO DJELUJEMO ? ///

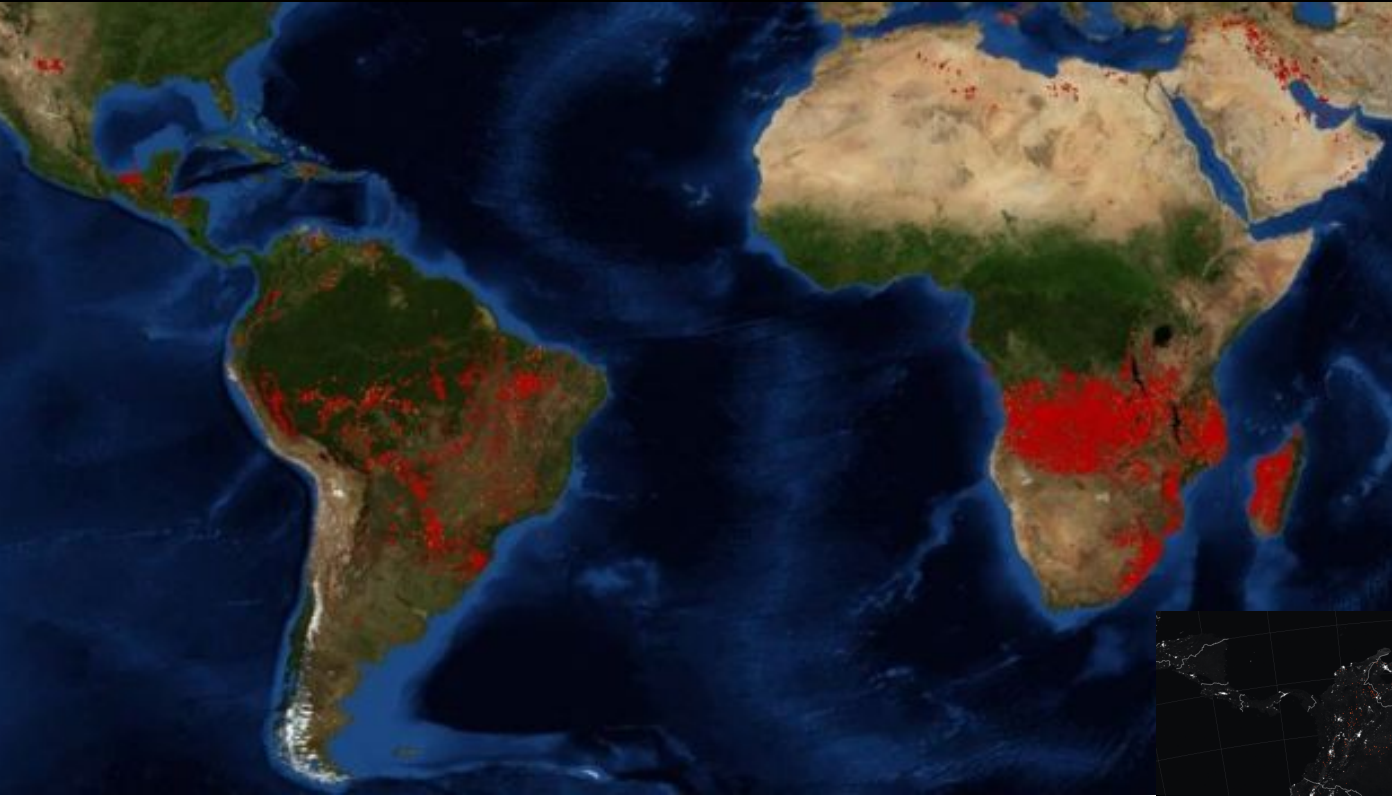
☁ kriza PERCEPCIJE

Tražimo klimatske promjene, znate li možda gdje su njihove pozicije?

/// KRIZA PERCEPCIJE ? ///

/// KRIZA PERCEPCIJE ? ///

Satellite photo of Itaituba before deforestation in June 20, 2020

Itaituba after deforestation from July 28, 2020

/// KAKO VREDNUJEMO I KAKO DJELUJEMO ? ///

☁ kriza PERCEPCIJE

☁ kriza AKCIJE

☁ kriza VRIJEDNOSTI

/// KRIZA AKCIJE ///

European
Commission

Special Eurobarometer 459

Climate change

Report

Fieldwork
March 2017
Publication
September 2017

- ☛ 92% stanovnika EU smatra klimatske promjene ozbiljnim problemom, a 74% jako ozbiljnim problemom
- ☛ 49% stanovnika EU izjavljuje kako su u proteklih pola godine dali osobni doprinos u borbi protiv klimatskih promjena
- Od tih koji su dali osobni doprinos čak preko dvije trećine nalazi se u odgovorima „you try to...”, a kako se ide prema doprinosima koji imaju veći održivi potencijal postotak opada na 10% i niže

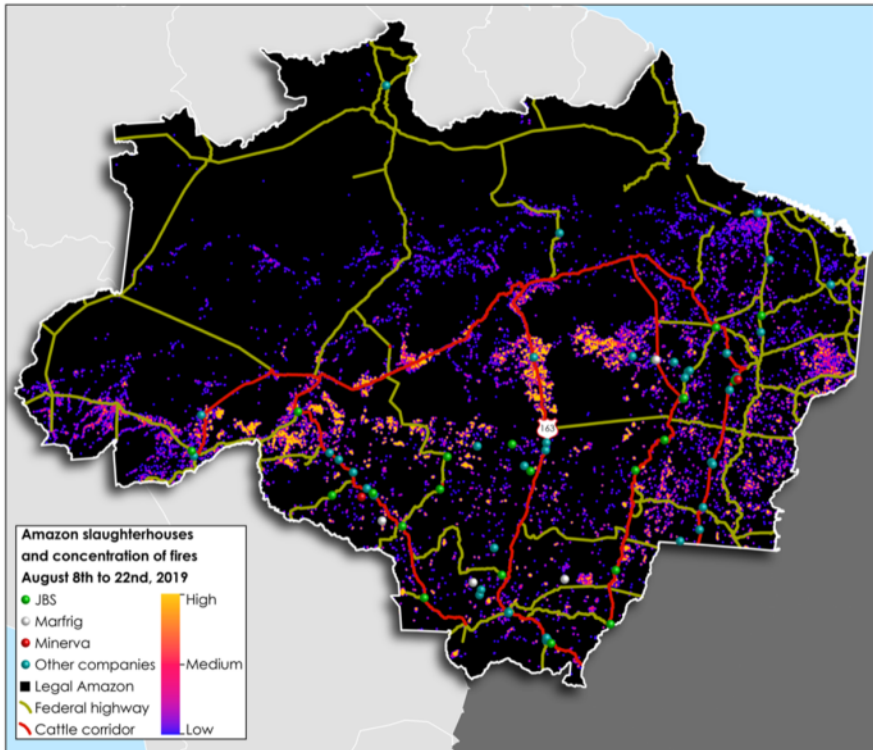
/// IZMEĐU PERCEPCIJE I AKCIJE? ///

/// IZMEĐU PERCEPCIJE I AKCIJE ? ///

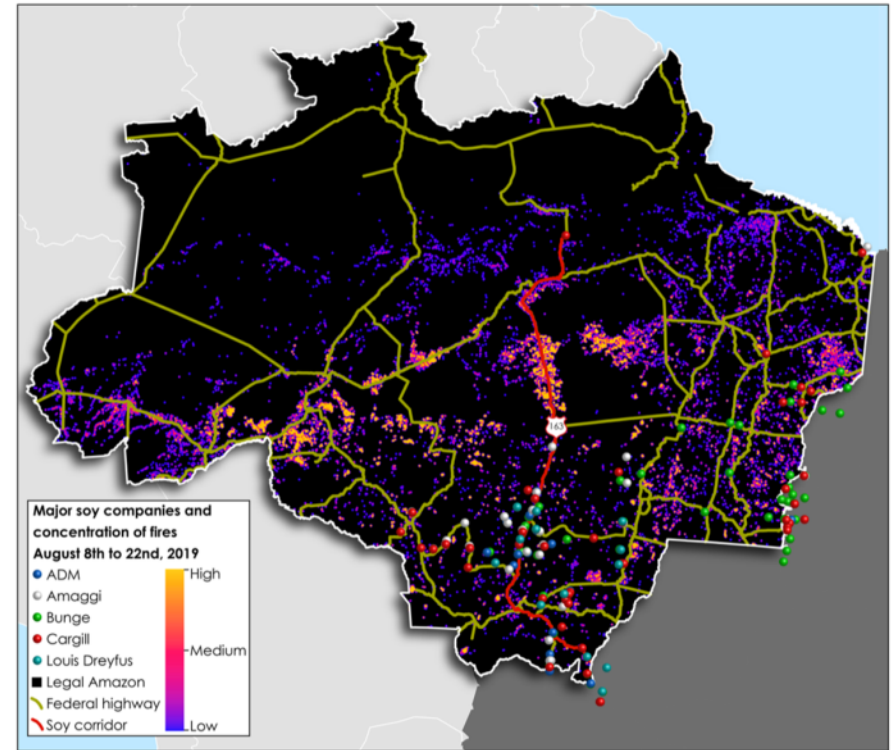

Slaughterhouses Near Amazon Fires

Sources: NASA FIRMS and IMAZON

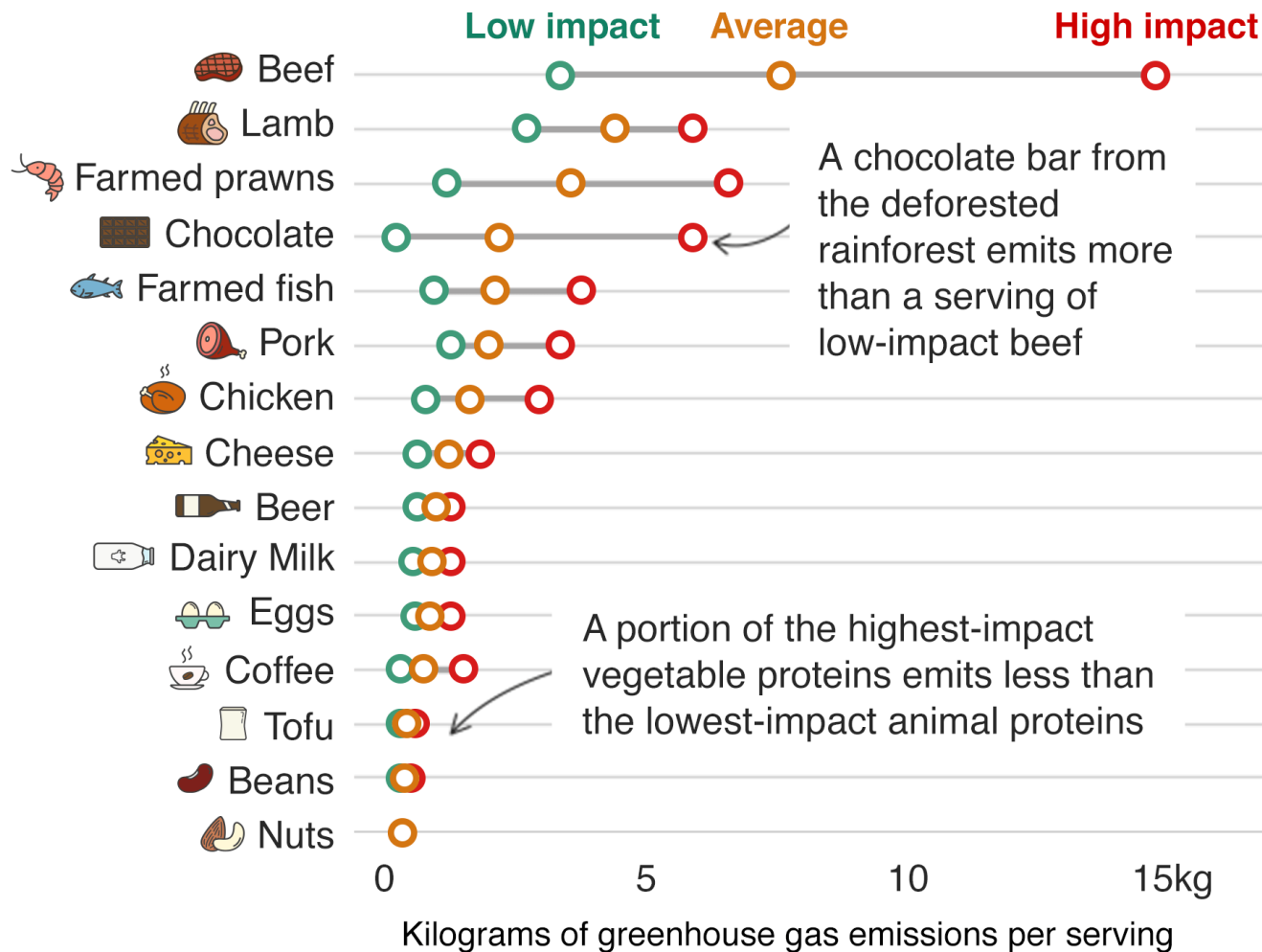
Soy Facilities Near Amazon Fires

Sources: NASA FIRMS and IMAZON

Beef has the biggest carbon footprint - but the same food can have a range of impacts

Kilograms of greenhouse gas emissions per serving

/// IZMEĐU PERCEPCIJE I AKCIJE? ///

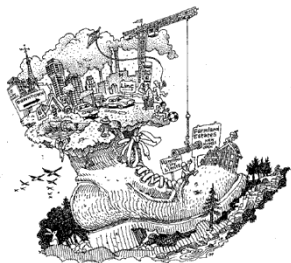
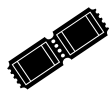
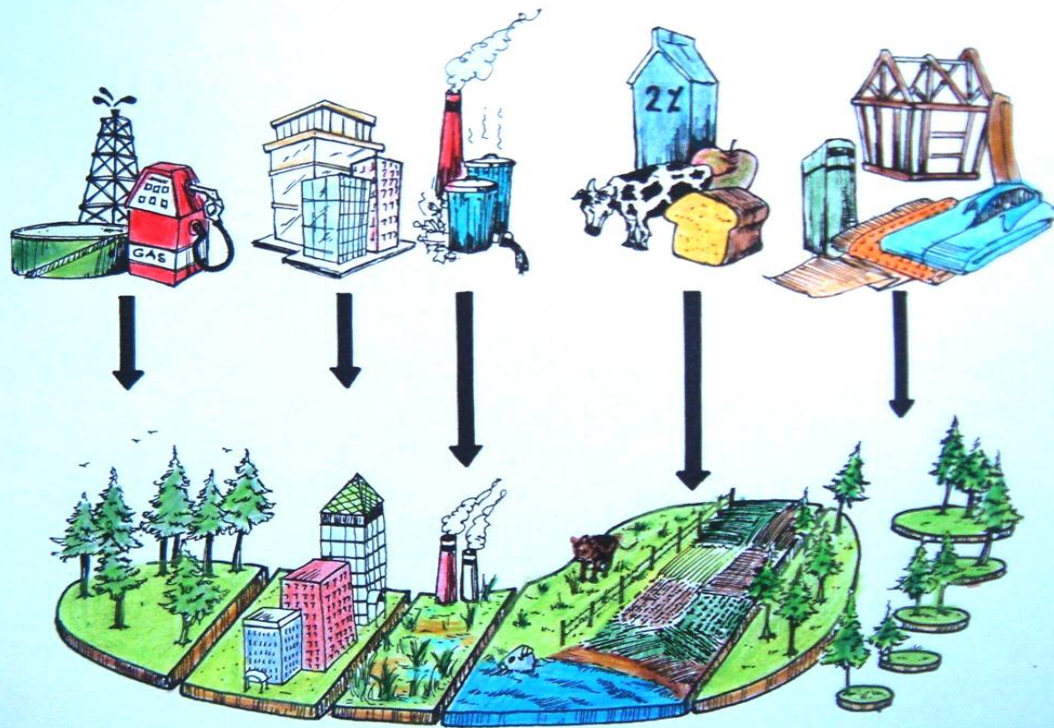
EKOLOŠKI OTISAK

/// kako trošimo svijet? ///

/// EKOLOŠKI OTISAK ///

Naš otisak (potražnja) dovodimo u odnos s bioproduktivnim područjima (ponuda) i dobivamo ekološki minus ili plus

/// KRIZA SUSTAVA ///

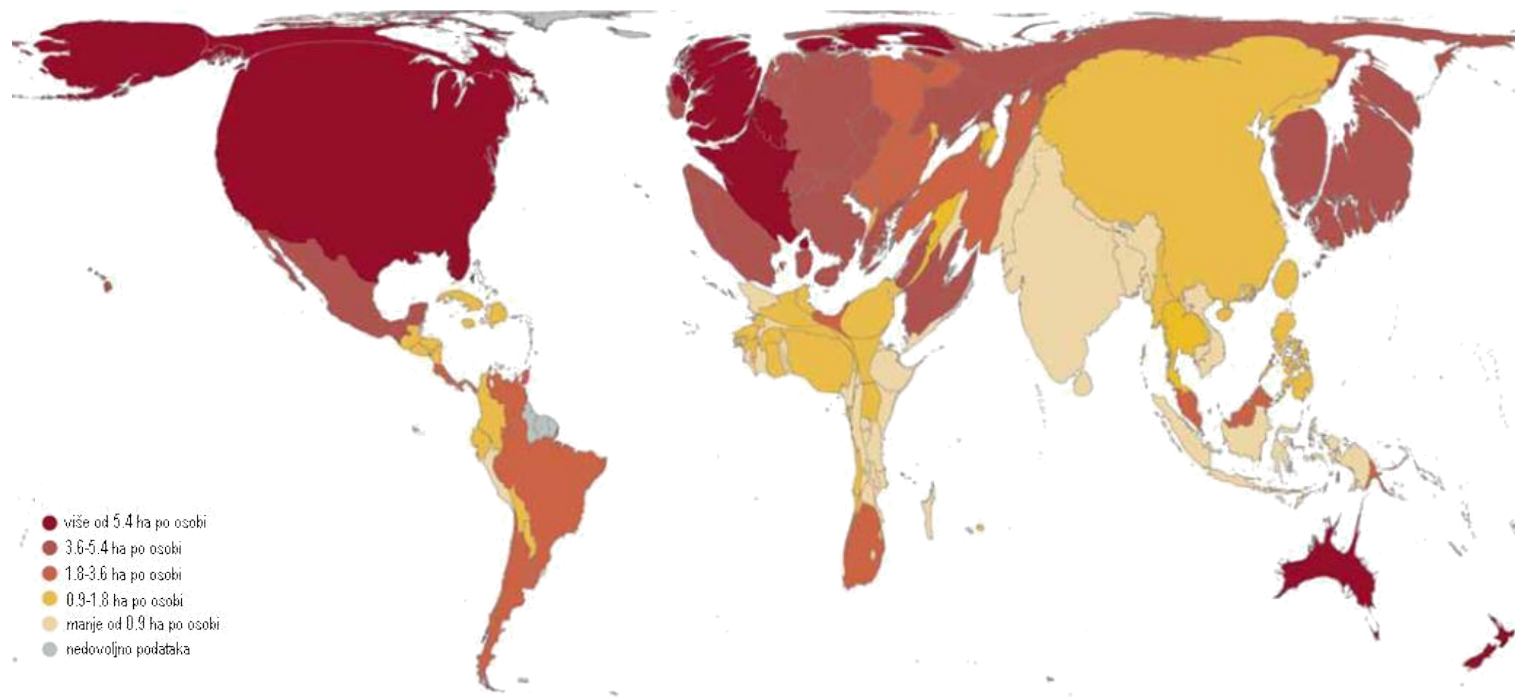
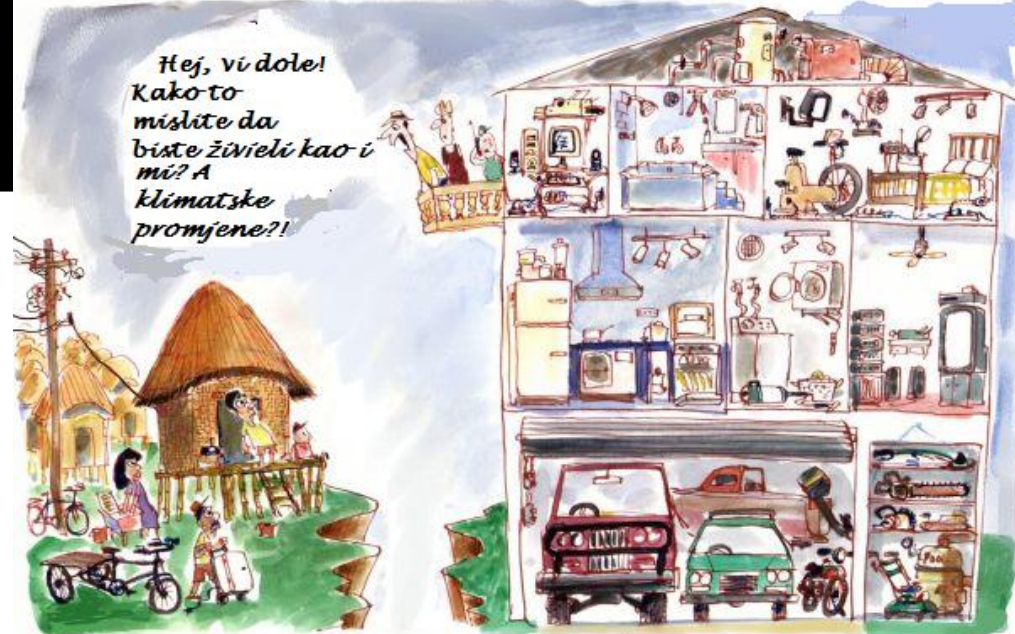
UNIŠTAVANJE EKOSUSTAVA i KRIZA ODRŽIVOSTI

 Sadašnji biokapacitet planete omogućava da svi zadovoljimo sve svoje potrebe na 1,6 gha

 Trenutno naša potrošnja resursa i proizvodnja otpada zahtijeva 2,7 gha po osobi

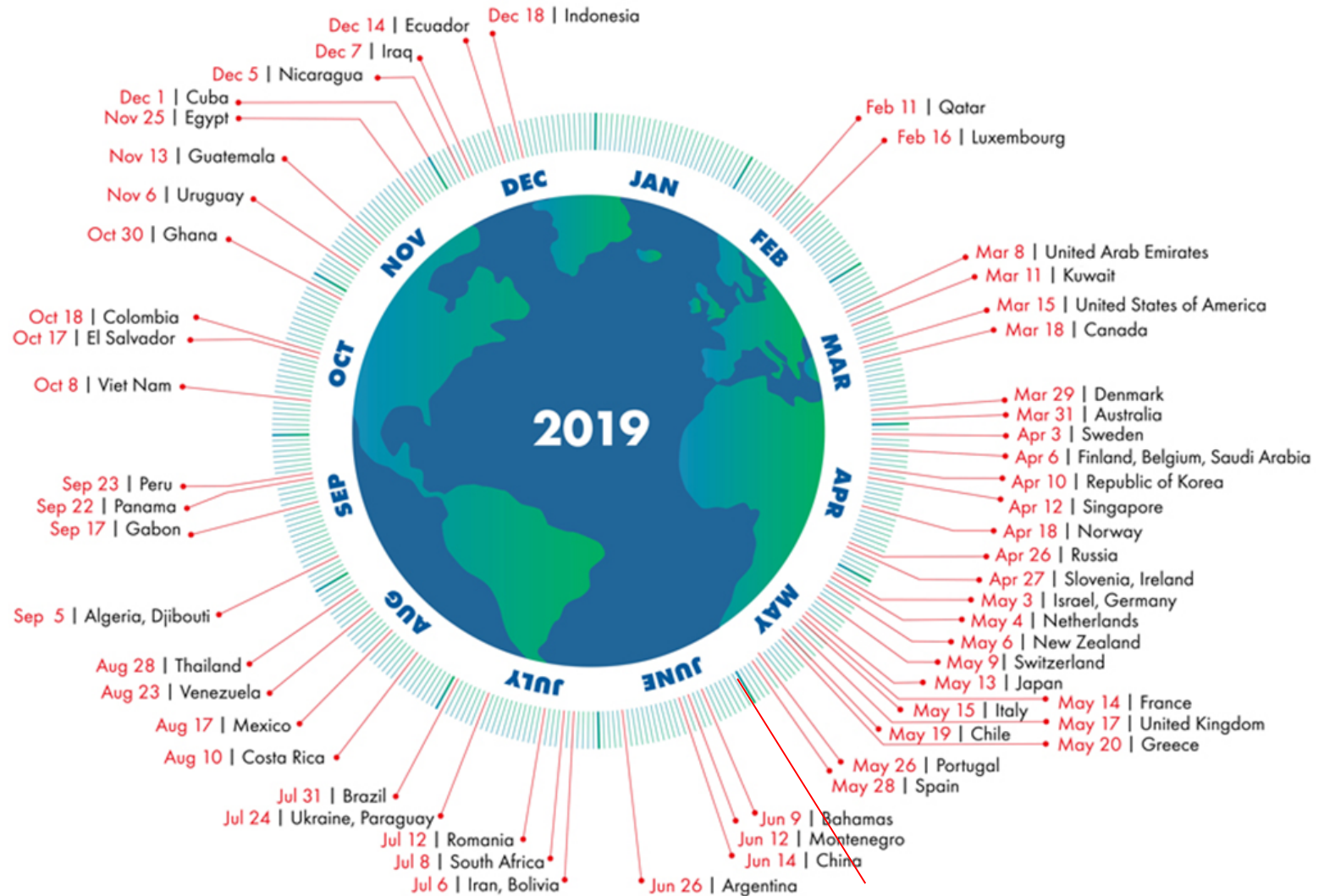

/// ODGOVORNOST ///

Country Overshoot Days 2019

When would Earth Overshoot Day land if the world's population lived like...

Croatia

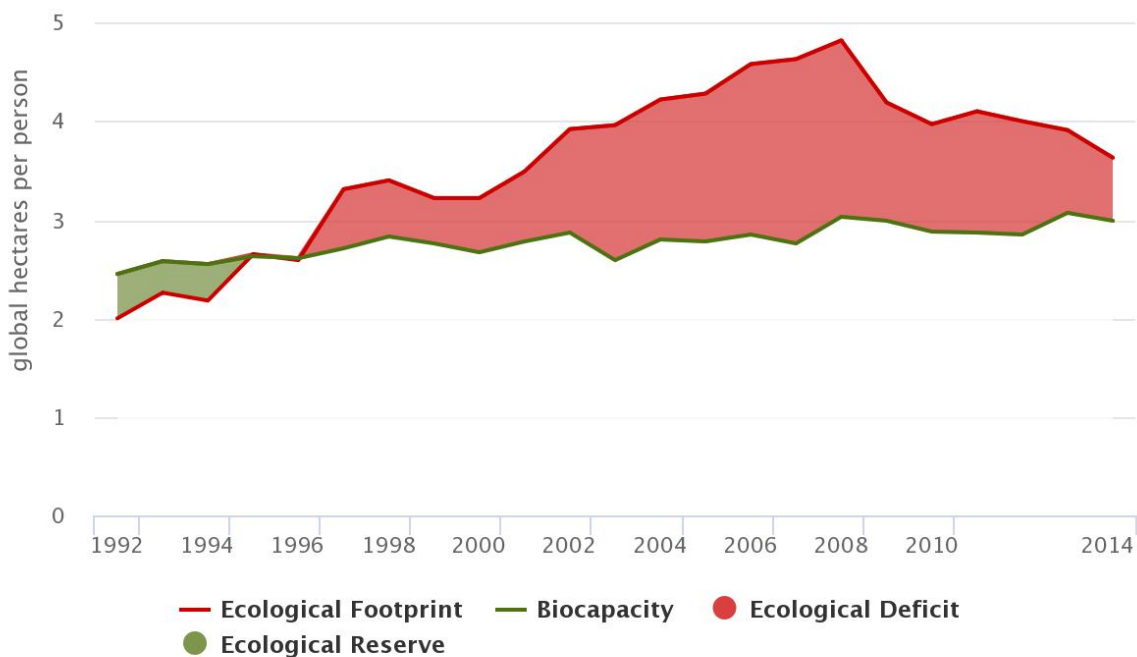
>>> biokapacitet Hrvatske je 3 gha

>>> ekološki otisak je 3,7 gha

>>> ekološki minus je 0,7 gha

Croatia

/// INDIVIDUALNA RAZINA ///

MY ECOLOGICAL FOOTPRINT

IF EVERYONE ON THE PLANET LIVED MY LIFESTYLE, WE WOULD NEED:

<http://www.myfootprint.org>

1.54 Earth

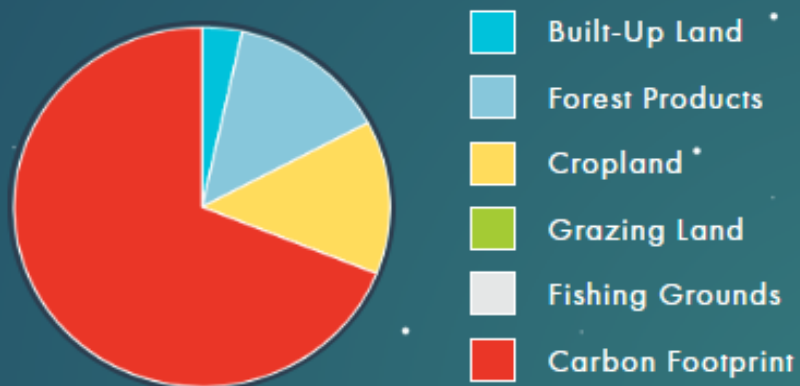
MY FOOTPRINT IN GLOBAL HECTARES BY CONSUMPTION CATEGORY

/// GDJE POČETI, A GDJE NAM JE CILJ? ///

RESULTS

By Land Type

By Consumption Category

3.1

Your Ecological Footprint (global hectares or gha) i

6

Your Carbon Footprint (CO2 emissions in tonnes per year)

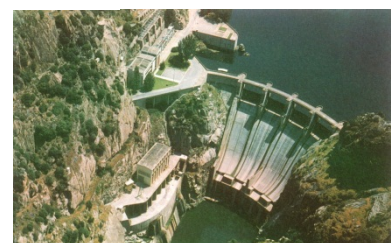
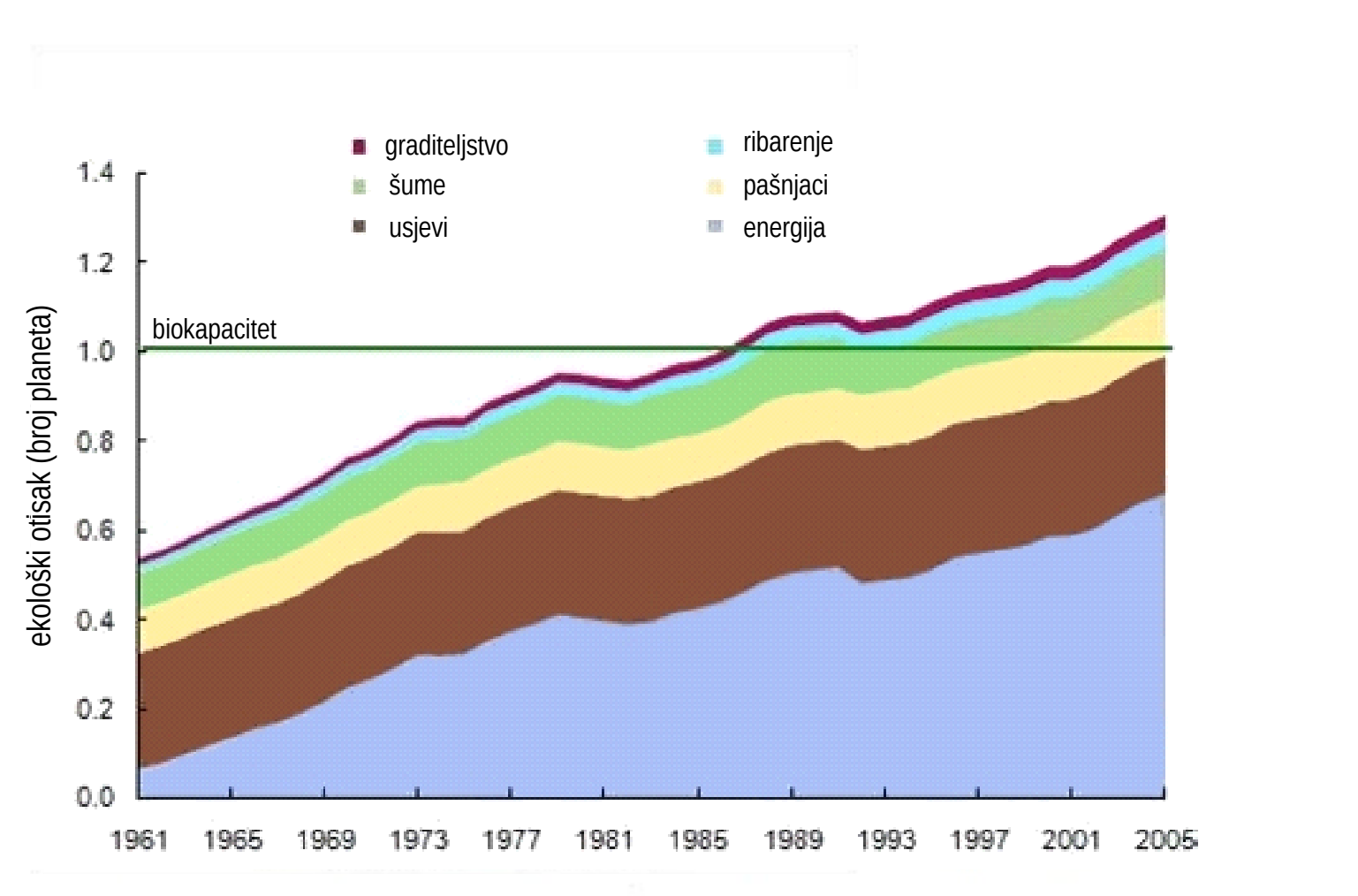
67

Your Carbon Footprint (% of your total Ecological Footprint)

[Explore Solutions](#)

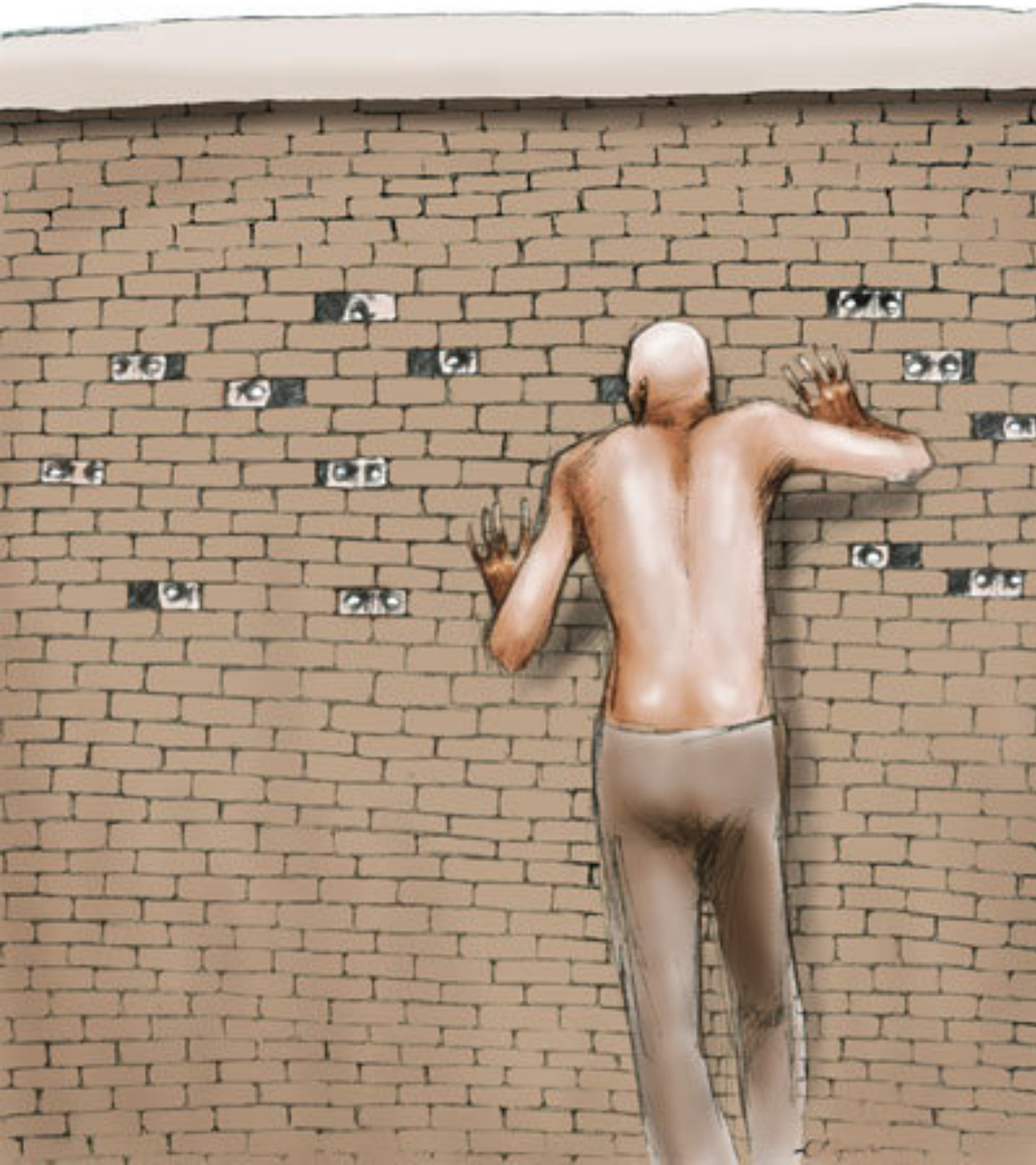
/// PROŠLOST ///

/// GDJE POČETI, A GDJE NAM JE CILJ? ///

energija	transport	hrana	robe i usluge	otpad
Štednja /// dizajn	Avion kad nema druge opcije	Manje mesa	Trebamo li nešto zaista?	Koncept 4R
Energetski efikasna izolacija /// solarni pasivni dizajn	Manje korištenje auta /// javni prijevoz i bicikl	Organska hrana	Ako nešto trebamo, je li kupnja jedina opcija?	Reduce /// smanjiti
Obnovljivi izvori energije	Pješačenje	Lokalna hrana	Ako nešto trebamo kupiti, možemo li naći nešto čija proizvodnja nije ugrozila okoliš i ljude?	Repair /// popraviti
Efikasno grijanje /// razina termostata	Dijeljenje auta	Sezonska prehrana	Je li moguće nešto što kupimo, iskoristiti nakon korištenja?	Reuse /// ponovno koristiti
Energetski efikasni uređaji (A ili viša klasa)	Ekonomski automobili (x ^o anti SUV)	Više svježega i kuhanog		Recycle /// reciklirati
Štedne žarulje	Održavanje auta			

SOCIJALNI OTISAK

/// GDJE SE JOŠ KRIJE ODRŽIVI RAZVOJ? ///

HUMAN DEVELOPMENT INDEX

///

INDEKS LJUDSKOG RAZVOJA

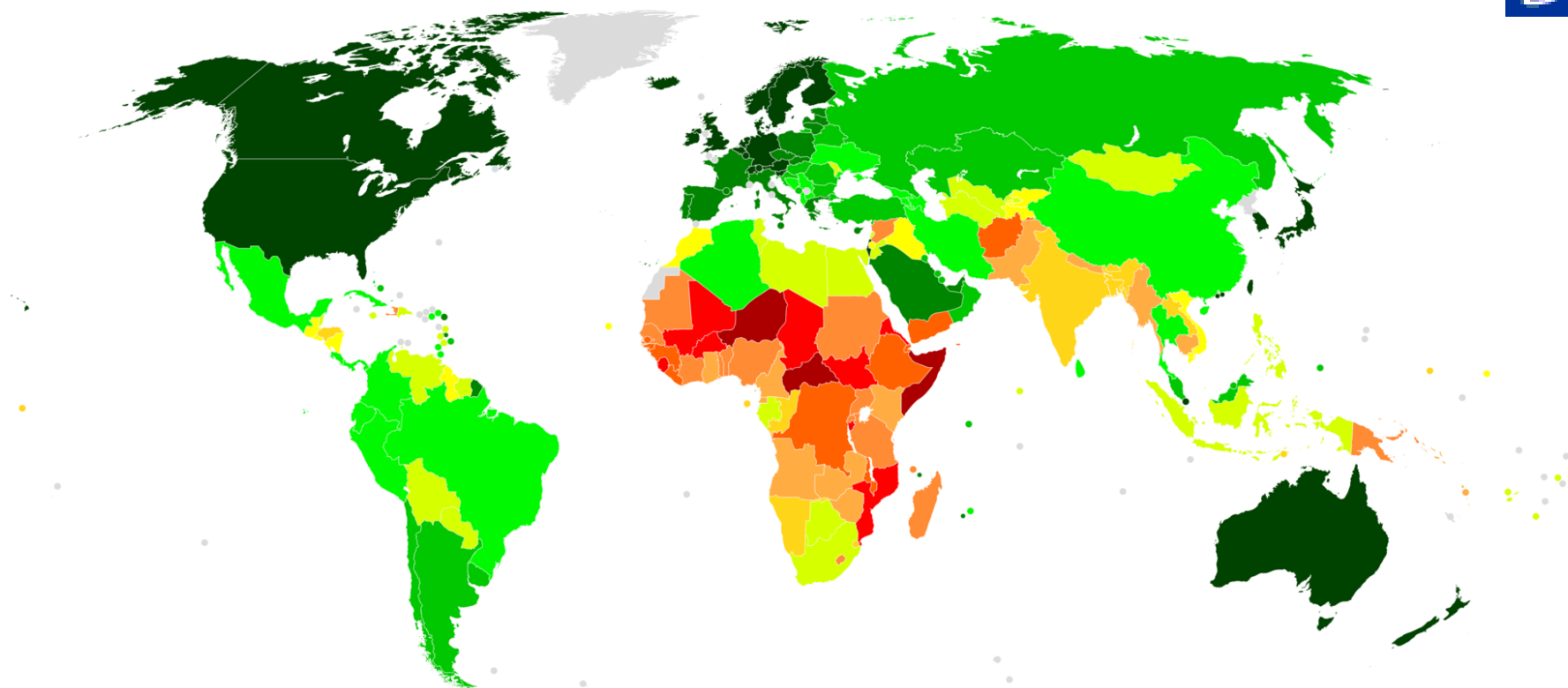
zdravlje

obrazovanost

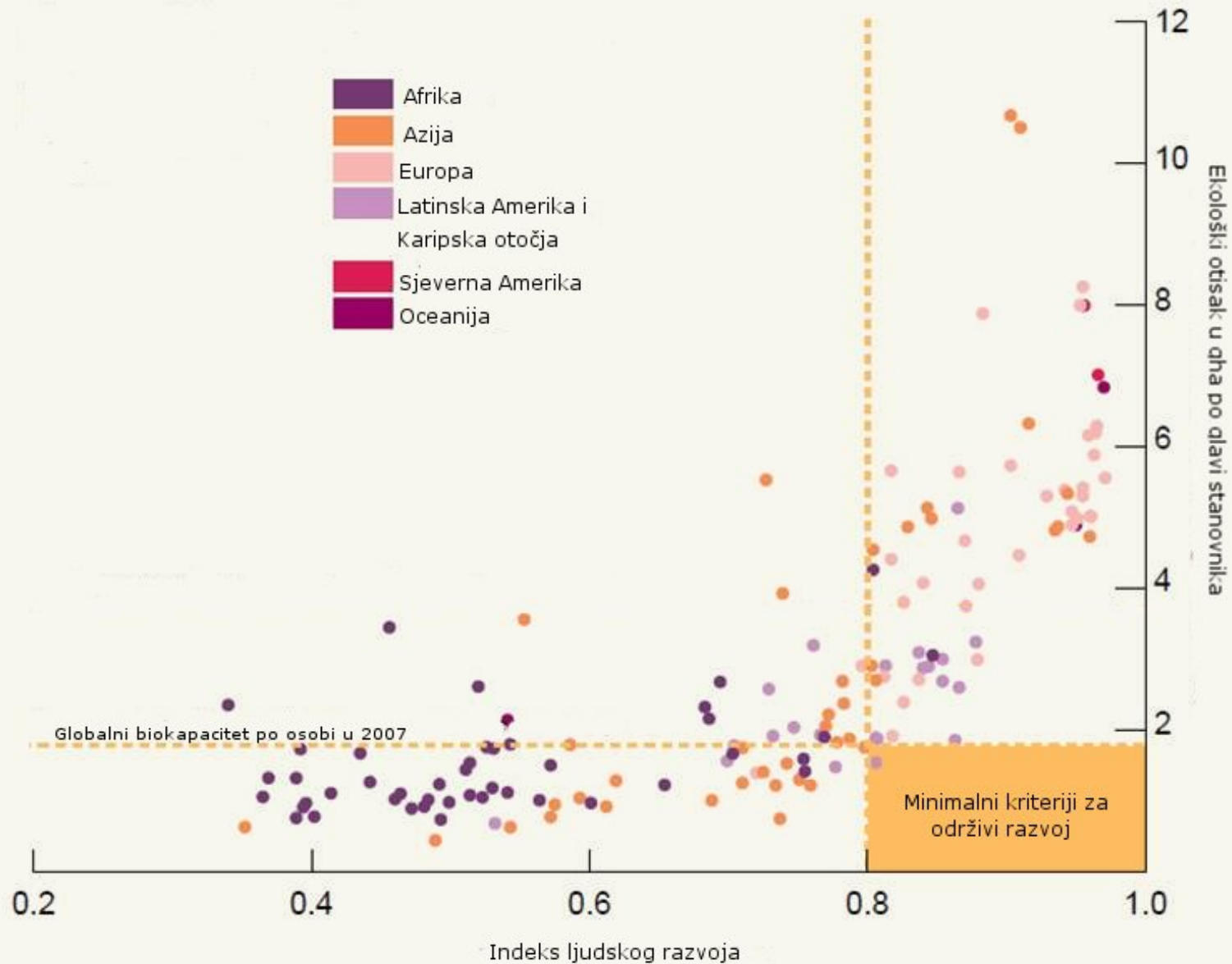

ekonomski standard (GNI)

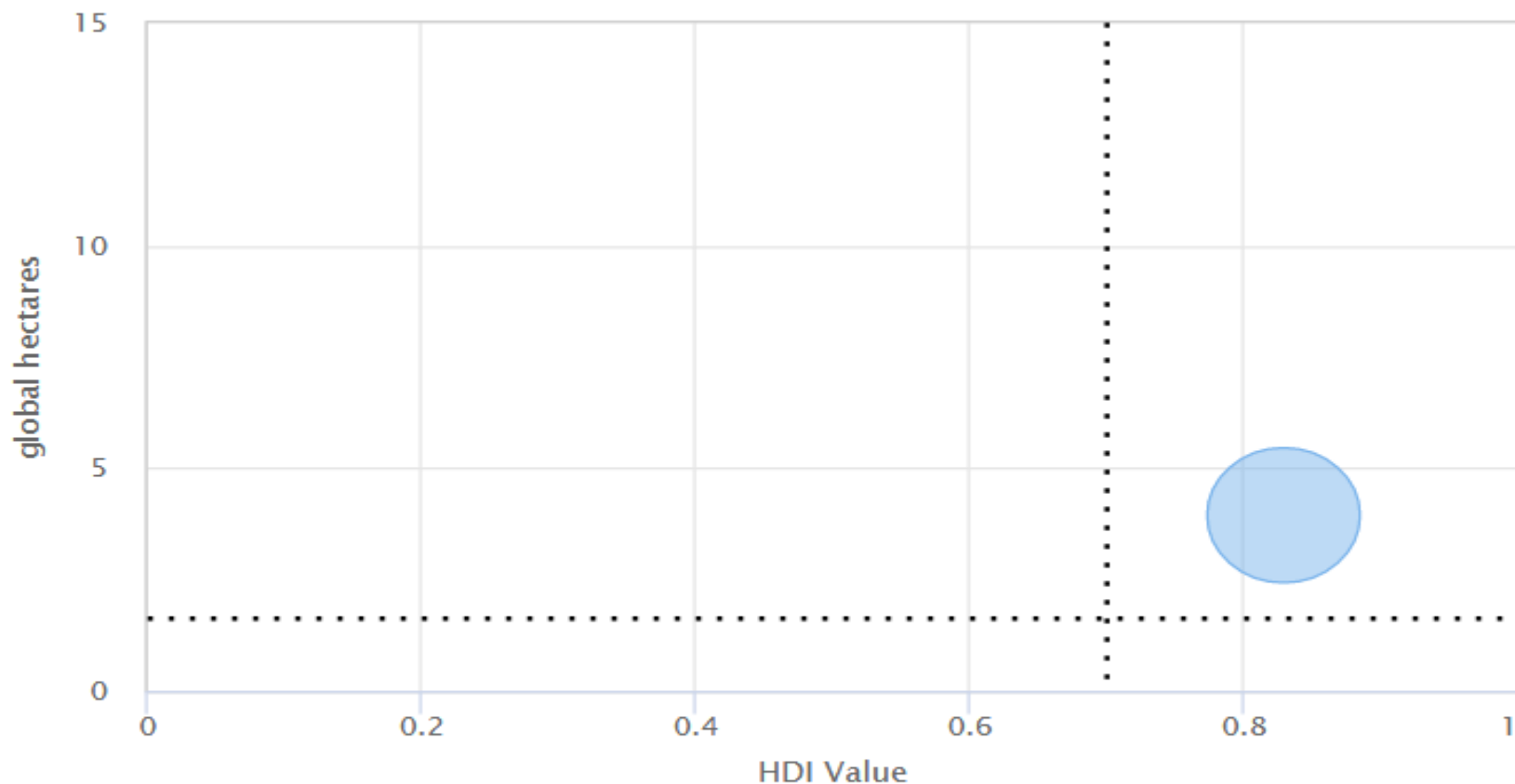
World map of countries by [Human Development Index](#) categories in increments of 0.050 (based on 2018 data, published in 2019) | ≥ 0.900 | 0.850–0.899 | 0.800–0.849 | 0.750–0.799 | 0.700–0.749 | 0.650–0.699 | 0.600–0.649 | 0.550–0.599 | 0.500–0.549 | 0.450–0.499 | 0.400–0.449 | ≤ 0.399 | Data unavailable

/// JE LI MOGUĆ LAGANI OTISAK ZA KVALITETAN ŽIVOT? ///

/// JE LI MOGUĆ LAGANI OTISAK ZA KVALITETAN ŽIVOT? ///

Human Development Index and Ecological Footprint (2016) ≡

Global Footprint Network, 2019 National Footprint Accounts

Select Country or Region:

× Croatia

× ▾

/// KAKO TOČNO MJERITI RAZVOJ? ///

☁ IHDI - Inequality-Adjusted HDI

📡 indeks HDI “modificiran nejednakošću” koji sve kategorije HDI-ja, pa samim tim i ukupni indeks modificira/balansira u odnosu na stupanj nejednakosti u društvu, to jest računa poziciju prosječne osobe u odnosu na ukupni indeks.

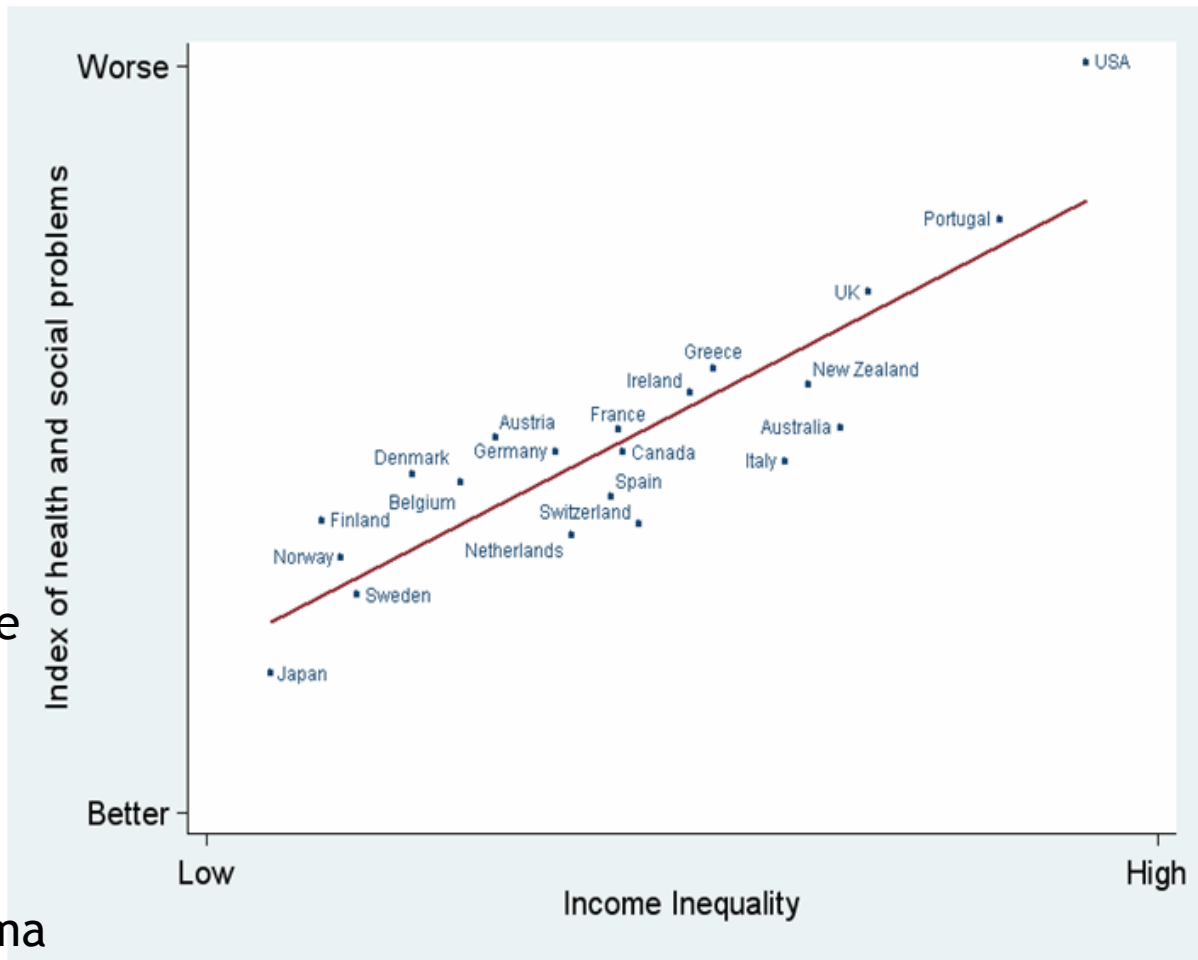
📡 na globalnoj je razini HDI od 1990. godine porastao za 18%.

📡 balansiran količinom ili stopom nejednakosti opao bi za 22%,
s prosječnih 0.62 u 2010. godini na 0.49.

/// JE LI TO DOVOLJNO ZA ODRŽIVI RAZVOJ? ///

☁ Indeks zdravlja i socijalnog stanja uključuje

- 📶 razina povjerenja
- 📶 mentalna oboljenja (uključujući ovisnost o alkoholu i drogama)
- 📶 životna dob i smrtnost dojenčadi
- 📶 pretilost
- 📶 obrazovna postignuća djece
- 📶 razina trudnoće tinejđerki
- 📶 ubojstva
- 📶 stopa populacije u zatvorima
- 📶 mobilnost u društvu

/// QUALITY OF LIFE - EU ///

MATERIAL LIVING CONDITIONS

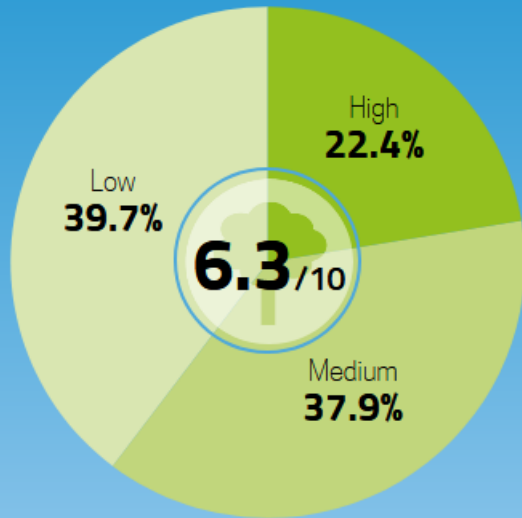
Back

Satisfaction with finances

ENVIRONMENT

Satisfaction with living environment i

+ Data

Compare

Urban population exposure to air pollution by particulate matter i

35.1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

+ Data

Compare

GOVERNANCE

× Back

Trust in the legal system

Min.

Slovenia

2.7/10

Croatia

3.3/10

EU average

4.6/10

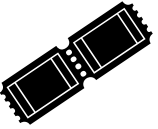
Max.

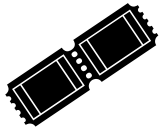
Denmark

7.5/10

/// KLJUČNA MISAO ///

Nije dovoljno samo shvatiti kako globalni kapitalizam prolazi kroz organsku krizu koja u sebi sadrži i strukturalni dio (objektivni) i legitimacijski dio (subjektivni).

potrebna je pozitivna i ostvariva alternativa postojećem sistemu i to na razini legitimiteta i na razini strukture.

W. Robinson: "Theory of Global Capitalism"

HVALA

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Švicarsko - hrvatski
program suradnje

Program sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

